

Právní úprava plynárenství

Jana Osadská

OBSAH

22. března 2024

- I. Úvod
- II. Právo EU
- III. Národní legislativa
- IV. Praktická část

ÚVOD - CO JE LEGISLATIVA

22. března 2024

- právní řád státu – soubor platných právních předpisů
- změny právního řádu:
 - evoluční – právo jako minimum morálky, technický pokrok
 - revoluční - „ze dne na den“

„Odpovídá-li právo životním podmínkám, vztahům či situacím, jež většina pocituje jako normální, je soulad právního vědomí a práva zajištěn právě tím, že právo odpovídá představám lidí o tom, co asi právo pro dané situace stanoví či co by mělo stanovit.“

Jiří Boguszak, Teorie práva

ÚVOD - PRAMENY ENERGETICKÉHO PRÁVA

22. března 2024

1. Národní:

Ústava (ústavní zákony) → zákony → podzákonní předpisy

2. Právo EU:

Smlouvy → nařízení → směrnice → rozhodnutí, doporučení,

1. Smlouvy

- právní akt ratifikovaný všemi členskými státy, závazný (!)
- vymezují oblasti, které mohou být předmětem navazující EU legislativy
- definují pravidla, jimiž se řídí činnost orgánů Unie

2. Nařízení

- právně závazné, platí v celém svém rozsahu v celé EU

3. Směrnice

- právní akt stanovující cíl, který musejí všechny země EU splnit. Je však na jednotlivých zemích, jak formulují příslušné vnitrostátní zákony a jak těchto cílů dosáhnou

4. Rozhodnutí

- závazná v celém rozsahu pro stranu, které jsou určena

5. Doporučení, stanoviska, sdělení

- nezávazná

II. PRÁVO EU – LISABONSKÁ SMLOUVA

22. března 2024

- SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII
- SMLOUVA O FUNGOVÁNÍ EU

- sdílená pravomoc v oblasti energetiky

- **Čl. 194 cíle energetické politiky:**
 - a) zajistit fungování trhu s energií;
 - b) zajistit bezpečnost dodávek energie v Unii;
 - c) podporovat energetickou účinnost a úspory energie jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie; a
 - d) podporovat propojení energetických sítí.

- **Čl. 122:** pravomoc Rady na návrh Komise rozhodnout v duchu solidarity mezi členskými státy o opatřeních přiměřených hospodářské situaci, zejména když vzniknou **závažné obtíže v zásobování** určitými produkty, především v oblasti **energetiky**.

- **Čl. 170:** podpora zřizování a rozvoj transevropských sítí v oblastech dopravních, telekomunikačních a **energetických infrastruktur**.

Nařízení 715/2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám

Nařízení 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu (SOS nařízení)

Plynárenský balíček

Směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem

Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti

➤ prosinec 2021 NÁVRH

➤ potvrzuje strategii Green Deal, navazuje na dřívější tzv. Zimní balíček, Klimatický zákon EU, Fit for 55

➤ Obsah:

- Nařízení o vnitřním trhu s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem
- Nařízení o snižování emisí metanu v odvětví energetiky
- Směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem
- Směrnice o podpoře energie z obnovitelných zdrojů
- Atd...

- **8. 3. 2022 REPowerEU: sdělení EK - společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii**
 - zmírňování maloobchodních cen
 - podpora silně exponovaných podniků
 - příprava na příští zimu zajištěním dostatečných zásob plynu
 - zbavení se závislosti na ruském plynu

- **23. 3. 2022 návrh nařízení o změně SOS** nařízení:
 - povinnost členských států zajistit, aby zásobníky plynu byly do 1. listopadu naplňovány alespoň do 90 % své kapacity

Ústava (ústavní zákony) → **zákony** → podzákonní předpisy
....komunitární právo...

Čl. 7 Ústavy ukládající státu povinnost dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství

ENERGETICKÝ ZÁKON

22. března 2024

zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

- účinnost 1. ledna 2001

- počet novel:

51

ENERGETICKÝ ZÁKON

22. března 2024

zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

- ✓ základní kodex energetického práva
- ✓ elektroenergetika, plynárenství a teplárenství
- ✓ normy veřejnoprávní tak i soukromoprávní povahy
- ✗ komplexní regulatorní rámec
- ✗ uhelný, ropný, či jaderný sektor, rovněž i vodárenství
- ✗ vyčerpávající úprava všech do úvahy přicházejících otázek

ÚČEL (PRINCIPY) ENERGETICKÉHO ZÁKONA

22. března 2024

1. ochrana životního prostředí, základní předpoklady k hospodaření s primárními energetickými zdroji, požadavek trvale udržitelného rozvoje
2. liberalizace trhu s elektřinou a s plynem
3. státní souhlas s podnikáním v energetických odvětvích, regulace v kompetenci nezávislého subjektu
4. ochrana spotřebitele
5. nediskriminační přístup k účastníkům trhu
6. zajištění spolehlivých a bezpečných dodávek
7. řešení stavu nouze
8. právní oddělení provozovatelů soustav
9. atd...

1. Podmínky podnikání

pro udělení licence (dále certifikace a autorizace)

uplatňované v rámci faktické realizace výkonu činnosti

2. Výkon státní správy

MPO, ERÚ

3. Práva a povinnosti účastníků trhu (*primárně*)

4. Předpisy EU

☐ energetická soustava

☐ plynárenská soustava

☐ přepravní

☐ distribuční

☐ výrobní

☐ zásobník

☐ *odběrné místo*

PŘEPRAVNÍ SOUSTAVA ČR

22. března 2024

- ❑ zemní plyn, biometan, syntetický metan, **vodík**, směsi těchto plynů, a případně další druhy plynů, jestliže nejsou používány pro pohon motorových vozidel a pro jejich přepravu, distribuci nebo uskladnění jsou využívána zařízení plynárenské soustavy
- ❑ *plyny přepravované nebo přepravovatelné plynárenskou soustavou*
- ❑ kvalitativní požadavky – podzákonná úprava (vyhláška o měření)

- ❑ *de lege ferenda:*
 - ❑ obecná definice plynu zaměřená na jeho nezbytné kvalitativní prvky z hlediska bezpečného a spolehlivého provozování soustav a ochrany konečných zákazníků, aniž by šlo o taxativní výčet plynů
 - ❑ odkaz na chemické látky či sloučeniny, nikoli na způsob jejich získávání, jelikož z hlediska technické připravenosti a bezpečnosti provozu plynárenské soustavy není původ plynu podstatný

1. **Unbundling (§§ 58a a násl., 59a, 60a)**
2. **Věcné břemena (§§ 57 odst. 2, 58 odst. 2, 59 odst. 2, 60 odst. 2)**
3. **Ochranné pásmo (§ 68) a bezpečnostní pásmo (§ 69)**
4. **Měření (§ 71)**
5. **Přeložky zařízení (§ 70)**
6. **Stav nouze (§ 73)**

Vertikálně integrovaný plynárenský podnikatel

- skupina držitelů licencí na přepravu plynu, distribuci plynu, uskladňování plynu, obchod s plynem nebo výrobu plynu, nad kterými je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu; a z nichž alespoň 1 držitel licence vykonává činnost přepravy plynu, distribuce plynu nebo uskladnění plynu a alespoň 1 držitel licence vykonává činnost výroby plynu nebo obchodu s plynem

1. CO JE UNBUNDLING

22. března 2024

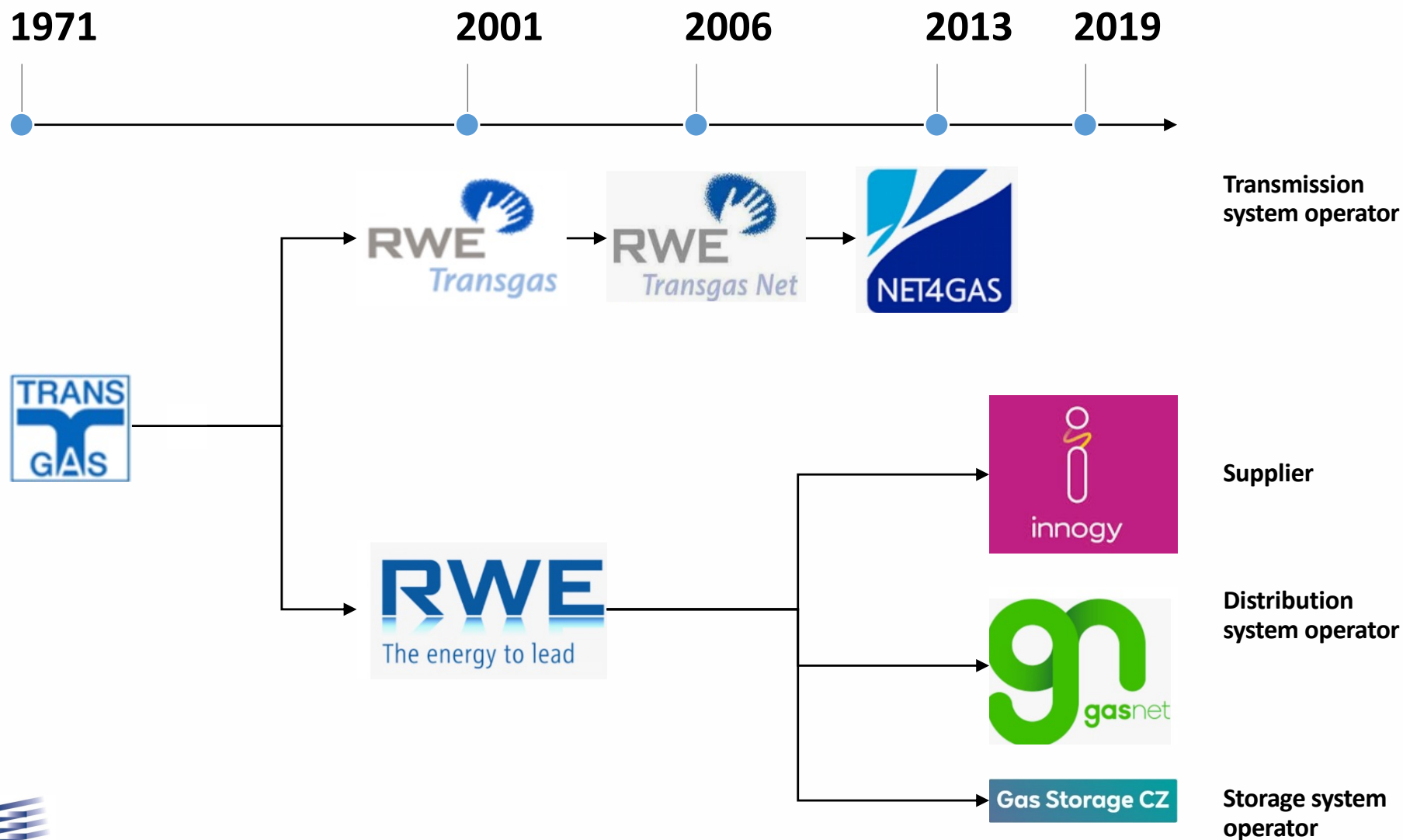
EU snaha zavést oddělení již od 2003

Různé formy:

- **ÚČETNÍ** - nejnižší stupeň, pouze oddělené účetnictví
- **INFORMAČNÍ** - povinnost zachovávat důvěrné informace PDS
- **FUNKČNÍ, ORGANIZAČNÍ** - dostatečné materiální a personální zdroje pro činnost PDS, nezávislost rozhodování
- **PRÁVNÍ** - oddělené společností z hlediska právní formy, - provozovatel soustavy samostatnou právnickou osobou
- **VLASTNICKÝ** - samostatná entita, vlastnický není propojena

UNBUNDLING SKUPINY RWE

22. března 2024

- provozovatel distribuční soustavy na území vymezeném licenci
- zajištění bezpečného, spolehlivého a hospodárného provozu, údržby, obnovy a rozvoje distribuční soustavy

- obchodník s plynem a elektřinou
- dodávka plynu a elektřiny zákazníkům

ÚČASTNÍČÍ TRHU S PLYNEM

22. března 2024

1. Výrobci plynu (§ 57)
2. Provozovatel přepravní soustavy (§§ 58, 58a – 58n)
3. Provozovatelé distribuční soustavy (§§ 59 a 59a)
4. Provozovatelé zásobníků plynu (§§ 60 a 60a)
5. Obchodníci s plynem (§ 61)
6. Zákazníci (§ 62)
7. Operátor trhu (§ 20a)
8. *Zprostředkovatel (§§ 11f – 11q)*

Vzájemná interakce – smluvní úprava § 72

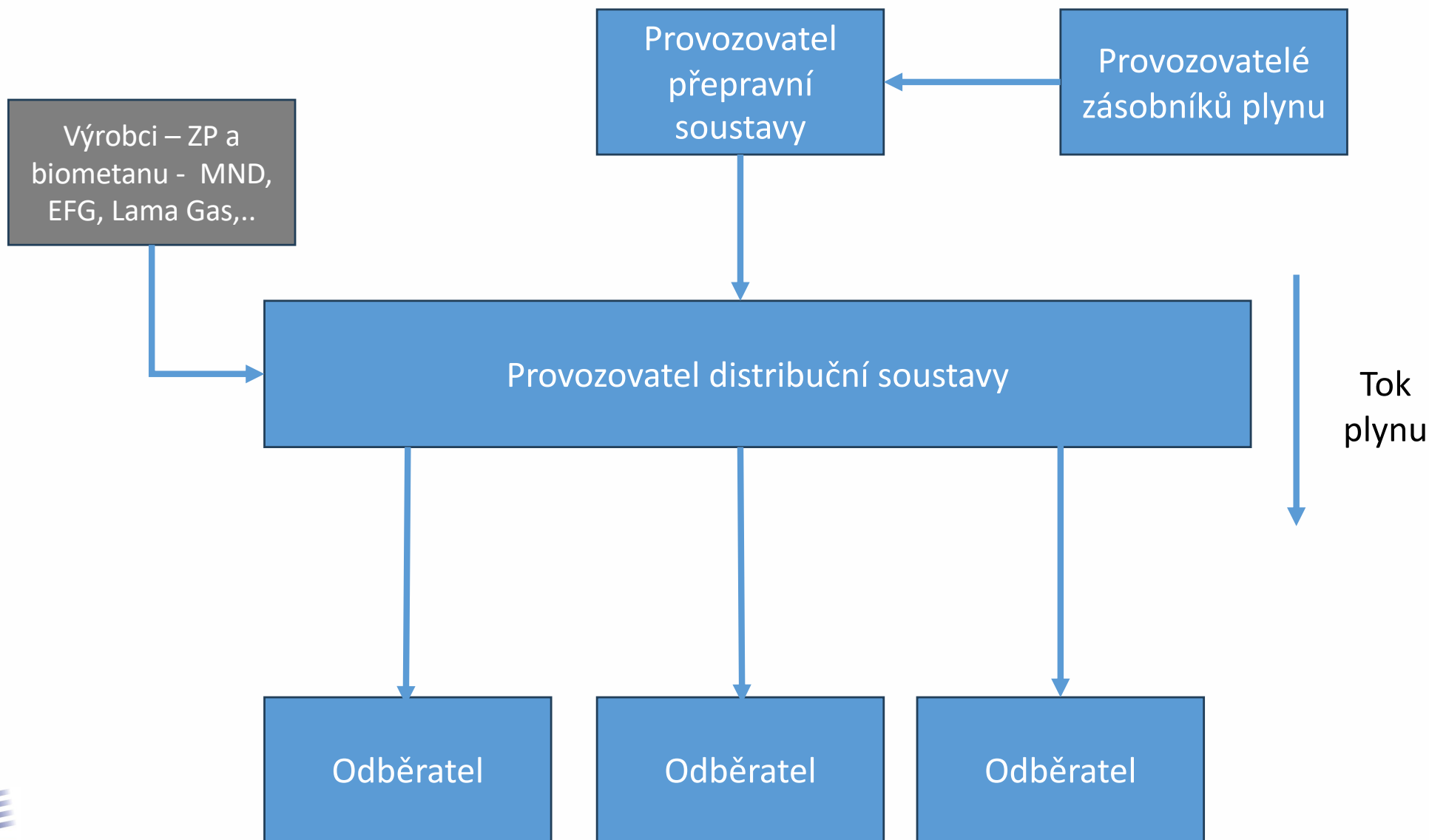
PLYNÁRENSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

22. března 2024

	Přeprava - TSO	Zásobníky - SSO	Distribuce – DSO	Obchod
Popis	Přeprava <ul style="list-style-type: none"> Mezinárodní tranzit a vnitrostátní přeprava přes regiony v České republice Společnost NET4GAS provozuje plynovody zemního plynu o celkové délce téměř 4 000 km 	Zásobníky <ul style="list-style-type: none"> Skladovací zařízení zemního plynu, která vyrovnávají sezónní rozdíly v poptávce 4 provozovatelé SSO, celkový objem – 4,139 m3 	<ul style="list-style-type: none"> Distribuce zemního plynu finálním odběratelům všech kategorií. Zajištění bezpečného a spolehlivého provozu plynárenských zařízení včetně provádění odečtů a zajištění poruchové pohotovostní služby – 1239. Pouze 3 distributoři v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> Dodavatelé zemního plynu případně elektřiny v ČR Z cca 100 obchodníků pouze 5 hráčů zastřešuje 63% podíl na spotřebním trhu
	ERÚ a OTE		Energetický regulační úřad (ERÚ) - Nezávislý regulační orgán odpovědný za rozhodování o cenách pro provozovatele distribučních soustav a provozovatele přenosových soustav.	
		Operátor českého trhu s elektřinou a plynem (OTE) - Organizace krátkodobého trhu s elektřinou a plynem, vyhodnocení odchylek, zajišťování zúčtování a vypořádání odchylek subjektů zúčtování, ...		

TOK PLYNU K ZÁKAZNÍKOVI – STRUKTURA

22. března 2024

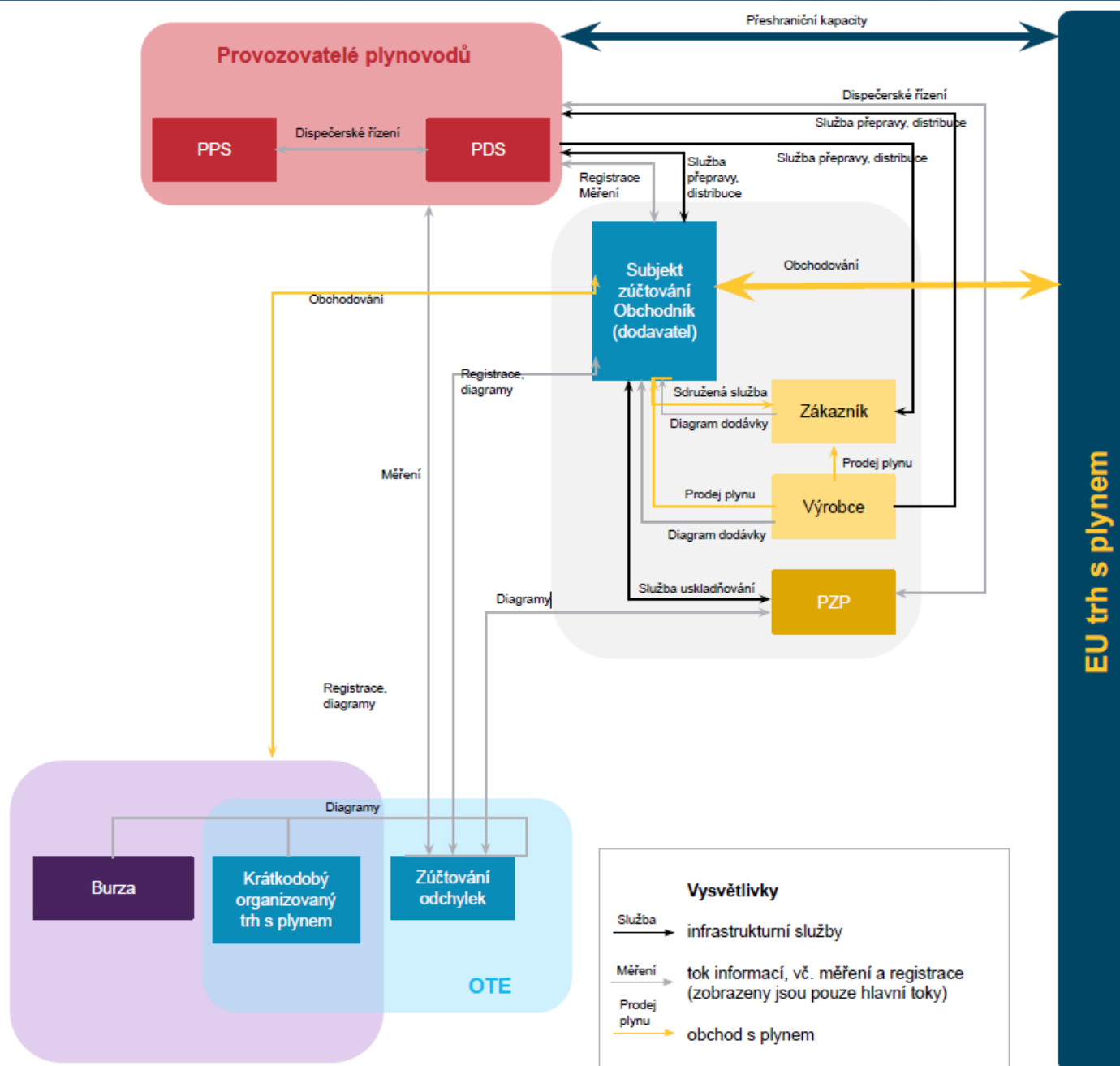
Vyjma stávajících:

- A. Datové energetické centrum**
- B. Aktivní zákazník**
- C. Energetická společnost**
- D. Agregátor / Poskytovatel flexibility**
- E. Poskytovatel akumulace**

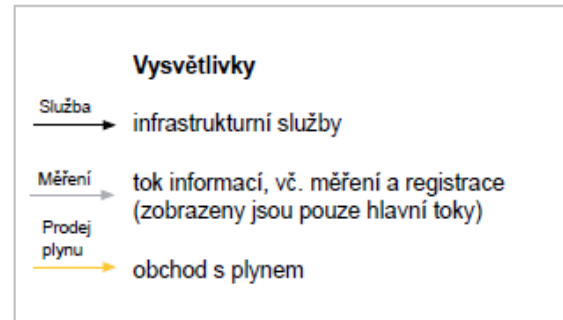
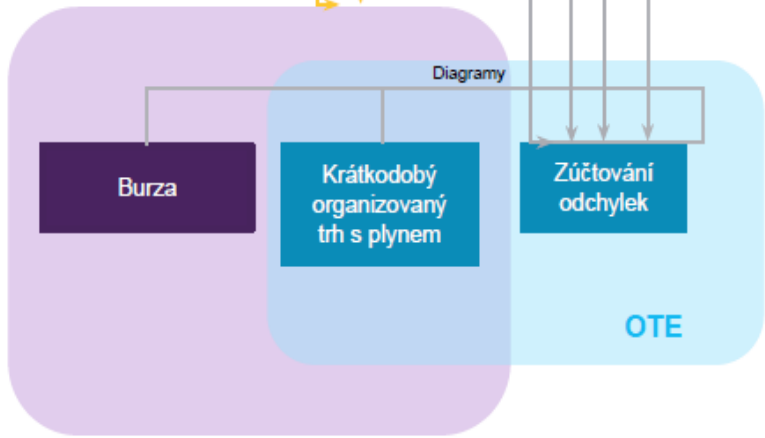
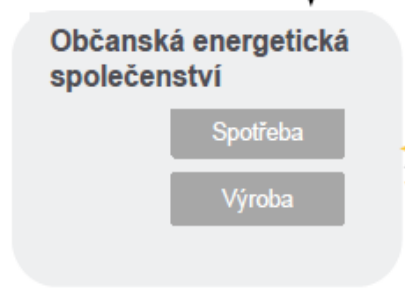
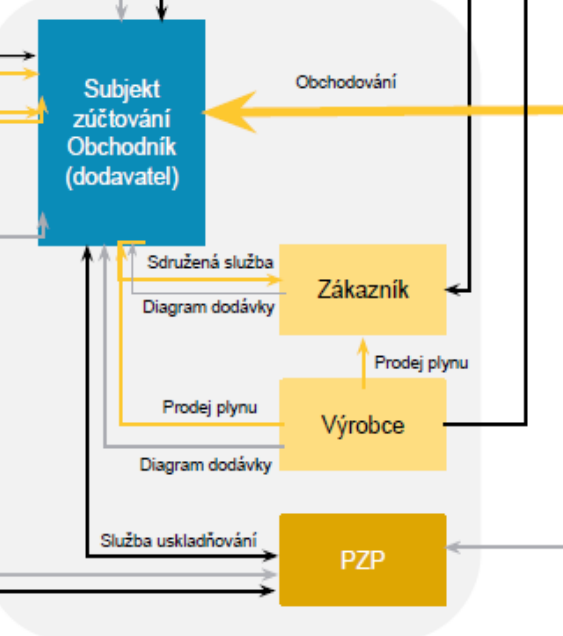
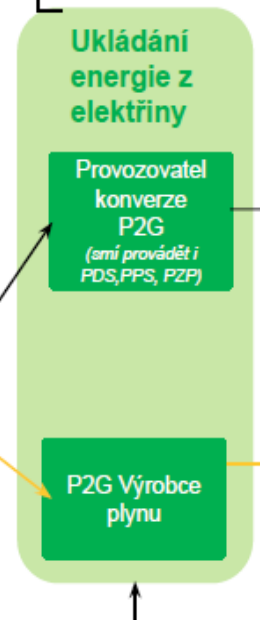
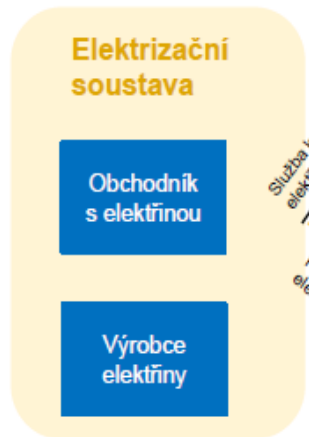
TRH S PLYNEM

22. března 2024

Stávající podoba
trhu s plynem

Nová podoba trhu s plynem

ZOO

SAFARI

NOVÝ MODEL TRHU S PLYNEM

22. března 2024

1. Decentralizace, rozvoj výroben bioplynu a biometanu
2. Různé druhy plynů v plynárenské infrastruktuře, směs metanu s vodíkem, případně čistý vodík
3. Klimaticko-energetické cíle, zprostředkovaně zajištěny skrze závazné cíle v sektorech konečného užití zemního plynu (doprava, teplárenství, výroba elektřiny); rozvoj obnovitelných a dekarbonizovaných plynů
4. Nové činnosti i subjekty, aktivní zákazník, energetická společenství, poskytovatel služby akumulace/flexibility, agregátor apod.
5. Sector coupling

VÝZVY PRO ENERGETICKOU LEGISLATIVU

22. března 2024

účinnost víc než 20 let

technologický pokrok

strukturální změny energetiky

EU ozeleňování

geopolitická situace (Ruská agrese)

SKUTEČNOST TRHU S PLYNEM

22. března 2024

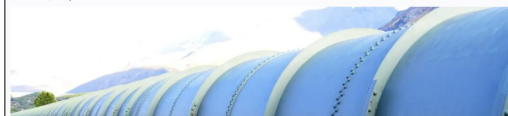
Co všechno je možné: Dodavatel elektřiny a plynu Bohemia Energy končí. Skupina má statisíce odběratelů

13.10.2021

Největší uskupení alternativních dodavatelů energií v ČR – firma Bohemia Energy – ukončí činnost a dodávky elektřiny a plynu. Skupina se zhruba 900 tisíci odběrných míst se rozhodla ukončit podnikatelskou činnost a dodávky elektřiny a plynu zákazníkům společností Bohemia Energy, Comfort Energy, Energie ČS, Europe Easy Energy a X Energie. Zároveň požádá Energetický regulační úřad o zrušení licencí všech výše uvedených společností. **Podle firmy je důvodem přetrvávající extrémní růst cen energií na velkoobchodních trzích.** Zdroje:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3385150-dodavatel-elektřiny-a-plynu-bohemia-energy-konci-skupina-ma-statisice-odběratelů>

Stát koupil provozovatele plynodůů Net4Gas. Cena nepřesáhne pět miliard

mhr
29.9.2023 | Zdroj: CTK

ČEZ chce distribuční síť GasNet. Je připravený zaplatit desítky miliard korun

EKONOMIKA | 8. SRPNA 2023 13:15 | 1 MINUTA ČTENÍ

Společnost GasNet loni vykázala ztrátu a od letoška je na prodej. Zájem o ni má tuzemský gigant ČEZ.

ČEZ by chtěl převzít tuzemskou distribuční síť plynu.

Zdroj: Pixabay

Státní ČEPS kupuje plynové zásobníky RWE Gas Storage za 360 milionů eur

SOFIE KRÝŽOVÁ

Jak to bude příští rok se zastropováním cen energií?

16.11.2023 | Lucie Mečířová, Finance.cz

BYDLENÍ

V letošním roce jsou ceny energií zastropované. Na jakých částkách? A kdy cenový strop končí?

Stav zásobníků

Z následujících průběžně aktualizovaných dat zjistíte, jak roste stav zásob plynu v České republice, odkud se tento plyn dováží, nebo jak se mění naše spotřeba plynu oproti loňskému roku

Stav zásob k dnešnímu dni

cnb.cz (ČNB)

Komodity | 03.10.2022 10:07:04

Spotová cena zemního plynu v Evropě dosáhla historicky rekordní hodnoty - Globální ekonomický výhled ostatní komodity září 2022

Spotová cena zemního plynu v Evropě dosáhla historicky rekordní hodnoty 330 EUR/MWh koncem srpna, poté se vrátila zpět ke 200 EUR/MWh. Prudký růst byl reakcí na úplné zastavení dodávek ruského plynu plynovodem Nord Stream. Poté však trh uklidnil zprávy o rychlém plnění zásobníků v Evropě (koncem srpna v průměru více než 80 %, což EU požadovala až koncem listopadu). Navíc panuje nejistota, jak se do tržních cen plynu promítnou diskutované administrativní zásahy. Nicméně na výhledu se očekávají v průběhu nadcházející zimy ještě vyšší ceny. Cena uhlí se na začátku srpna dočasně snížila, ale v průběhu měsíce opět vzrostla na dosah historického maxima v důsledku silné poptávky z Číny.

Českem povede vodíková „dálnice“

SOFIE KRÝŽOVÁ

NOVELY ENERGETICKÉ ZÁKONA

22. března 2024

Lex Putin 176/2022 Sb., účinnost 27.6.2022

Úpravy DPI, plynové zásobníky UIOLI, aukce, hmotné rezervy

Letní novela 232/2022 Sb., účinnost 10.8.2022

Úsporný tarif, mimořádný stav nouze v plynárenství, nulový POZE

Zastropování 287/2022 Sb., účinnost 1.10.2022

Mimořádná tržní situace, zastropovaná cena, kompetence vlády

Nadměrné příjmy, daň z neočekávaných zisků, 365/2022 Sb., účinnost 1.12.2022, 366/2022 účinnost 1.1.2022

dvod 90% nadměrného příjmu, *windfall tax* 60% daňová přírážka z nadměrného zisku

Lex OZE I 19/2023 Sb., účinnost 24.1.2023

Zvýšení hranice pro výrobu elektřiny z OZE, státní zápůjčky, úvěry a záruky

Lex OZE II.

Sdílená energetika, aktivní zákazník, DataHub, vodík, a další

Lex OZE III.

Zbývající transpozice zimního balíčku

Úprava dodávek poslední instance (DPI)

Zajištění zásob plynu na území ČR

Působnost ERÚ

Úprava DPI

- ❑ **Podmínky dodávky poslední instance**
 - ❑ povinnost DPI zveřejnit podmínky dodávky
 - ❑ povinnost zákazníka hradit platbu za dodanou elektřinu nebo plyn, včetně záloh
 - ❑ možnost ERÚ uložit povinnosti dodavatele poslední instance jinému dodavateli

- ❑ **Zahájení dodávky DPI**
 - ❑ dnem oznámeným OTE
 - ❑ *povinnost distributora předat kontaktní a identifikační údaje*
 - ❑ DPI oznamuje termín zahájení dodávky, výši ceny a ostatní podmínky dodávky
 - ❑ okamžikem zahájení DPI jsou ukončeny dodávky původním dodavatelem

Úprava DPI

- ❑ **Ukončení dodávky DPI**
 - ❑ DPI zaniká uplynutím 3 měsíců od jejího zahájení
 - ❑ po uplynutí lhůty automaticky smlouva na dobu neurčitou za předpokladu, že zákazník odebírá a není v prodlení s úhradou plateb

- ❑ **Prokazatelná ztráta**
 - ❑ právo DPI na úhradu prokazatelné ztráty, pokud maximální ceny nepokrývají náklady na zajištění dodávky
 - ❑ dotací ze státního rozpočtu, rozhoduje MPO

Zajištění zásob
plynu na území
ČR

- ❑ **Povinnost využívání skladovací kapacity, tzv. UIOLI (use-it-or-lose-it) § 60c**
 - ❑ má-li účastník uzavřenou smlouvu o uskladňování – povinnost uskladňovat plyn v zásobníku
 - ❑ neuskładní-li včas a v daném množství, pak:
 - ❑ zaniká právo uskladnit
 - ❑ zaniká právo přepravit
 - ❑ povinnost platit nedotčena
 - ❑ informační povinnost provozovatele zásobníku vůči NET4GAS, ERÚ a MPO o množství uskladněného plynu

- ❑ **Aukce na nevyužitou kapacitu § 60d**
 - ❑ 1.kolo - aukce s nulovou vyvolávací cenou za službu uskladnění
 - ❑ 2.kolo – MPO může uložit povinnost aukce se zápornou cenou
 - ❑ pokud jsem vysoutěžil, musím mít k rozhodným dnům uskladněno stanovené množství
 - ❑ právo provozovatele zásobníku na náhradu vzniklé škody – nutno uplatnit do 6 měsíců

LEX PUTIN 176/2022 SB.

22. března 2024

Zajištění zásob
plynu na území
ČR

☐ Státní hmotné rezervy § 60e

- ☐ možnost vlády schválit nákup plynu nebo uskladnění plynu v zásobníku plynu do hmotných rezerv
- ☐ povinnost zásobníků nabídnout nevyužitou skladovací kapacitu za nulovou cenu

Novela vyhlášky č. 344/2012 Sb., o stavech nouze v plynárenství

účinnost 1.8.2022

- ☐ stanovení minimálního množství uskladněného plynu % z zasmluvněné kapacity

60% - 67% - 74% -90% - 30%

- ☐ kontrolní dny 1.8., 1.9, 1.10, 1.11, 1.2.

Novela vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem č. 349/2015 Sb.

účinnost 1.8.2022

- ☐ pravidla aukce (§56 a Příloha č. 3 vyhlášky)
- ☐ provedení informační povinnosti o naplněnosti zásobníků

DOPADY UIOLI

- srpen 2022: odebrána rezervovaná kapacity v zásobnících plynu ve výši 261 mil. m³ 13 subjektům

Gazprom 93%

242 mil. m³ v zásobníku Dambořice

- 10 balíček sankcí EU vůči Rusku (2023/427):

Od března 2023 zakázáno ruským subjektům rezervovat si kapacitu v zásobnících zemního plynu EU

- novela nařízení 715/2009 (č.2022/213):

Povinná certifikace provozovatelů zásobníků plynu jako nezávislých na vnějších vlivech, které by mohli ohrozit bezpečnost dodávek do EU

LEX PUTIN 176/2022 SB.

22. března 2024

říjen 2023

50 %

97,5 %

50 %

2,5 %

Působnost ERÚ

- ❑ **Pravomoc rozhodovat o ceně za uskladnění plynu**
 - ❑ cenu za uskladňování plynu v zásobnících plynu pokud jsou na trhu se službou uskladňování důvody pro regulaci ceny služby uskladňování plynu
- ❑ **Oslabení postavení Rady ERÚ, posílení pravomoci předsedy Rady ERÚ**
 - ❑ ERÚ má 5-člennou Radu,
 - ❑ předseda řídí činnost Rady, jedná jménem ERÚ a stojí v jeho čele
- ❑ **Rozšíření možností pro odvolání člena Rady ERÚ**
 - ❑ důvodem pro odvolání je narušení řádného výkonu pravomocí ERÚ

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

Úsporný tarif

Mimořádný stav nouze v plynárenství

Nulový POZE

Úsporný tarif

- ❑ **Příspěvek na úhradu nákladů za elektřinu a plyn §§ 11r 11s, 11t, 11u**
 - ❑ částka určená na úhradu části plateb za elektřinu nebo plyn dodané na odběrné místo zákazníka v domácnosti nebo zákazníka v domě s byty
 - ❑ výdaj státního rozpočtu
 - ❑ výši příspěvku, rozsah termín stanoví vláda nařízením

- ❑ **Příspěvek na úhradu nákladů za teplo §§ 11v, 11w, 11x**

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o příspěvku na úhradu nákladů za energie

účinnost 1.8.2022

- OM distribuční sazby D; neplatí pro podnikatele a společné části domu
- rozhodný den pro splnění podmínek - 23.8.2022; příspěvek se zohlednil od 1.10.2022
- OTE požádal o peníze MPO 12.9., 16.9. peníze na účtu OTE, do 4 pracovních dnů odelány na účet obchodníka
- obchodník zohlednil příspěvky v nejbližší **zálohové platbě** (alespoň 1/3, nejvýše do celkové částky zálohy), a to tak dlouho, dokud se příspěvek nevyčerpal; nevyplacený příspěvek pak zohlední obchodník v nejbližším řádném vyúčtování; je možné jej použít i na dluhy, ale jen v souvislosti s dodávkou elektřiny
- zákazník může reklamovat nesprávné zohlednění příspěvku do 2 měsíců od vyúčtování; obchodník se musí vyjádřit do 1 měsíce; pokud jde o reklamaci sazby, postoupí ji obchodník OTE a ten do 10 dní odpoví; nesprávnou sazbu prověří distributor; při oprávněné reklamaci distributor vypořádá rozdíl v platbách za distri 3 500 Kč buci a obchodník vypořádá příspěvek; **na tyto reklamace s nepoužije kvalita dodávek**
- do 30.9.2022 povinnost poslat zákazníkům nový **rozpis výše záloh** a snížit výši záloh o částku odpovídající spotřebě.

Sazba D01d	3 500 Kč	Sazba D25d	3 500 Kč	Sazba D35d	2 000 Kč	Sazba D56d	2 000 Kč
Sazba D02d	3 500 Kč	Sazba D26d	2 000 Kč	Sazba D45d	2 000 Kč	Sazba D57d	2 000 Kč

Nařízení vlády č. 263/2022 Sb., o příspěvku na úhradu nákladů za elektřinu, zemní plyn a teplo

ZRUŠENO 7.10.2022

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

Stav nouze

§ 73 EnerZ

PŘED LETNÍ NOVELOU:

- kvalifikované události vzniku stavu nouze a významný nedostatek plynu nebo ohrožení plynárenské soustavy
- práva a povinnosti provozovatelů soustav

vyhláška 344/2012
Sb., o stavu nouze

- skupiny zákazníků a odběrové stupně pro účely omezení nebo přerušení (1-5 omezení, 6-10 přerušení + havarijní)
- chránění zákazníci, zařazování do skupin
- technologická spotřeba plynu nezbytná pro provoz DS

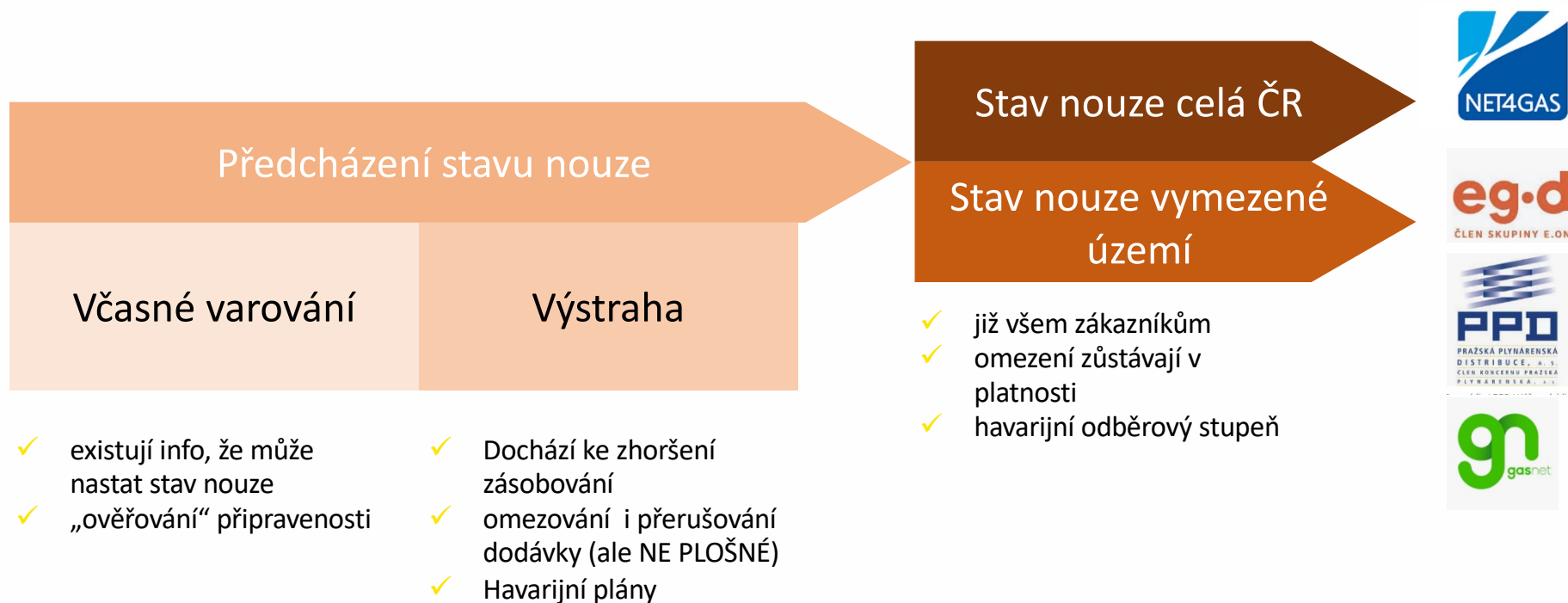
§ 82 a násl. vyhlášky
349/2015 Sb., PTP

- vyrovnávání odchylek ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze
 - není poskytována flexibilita
 - pravidla pro vyrovnávání odchylek

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

PŘED LETNÍ NOVELOU:

Při stavu nouze a při předcházení stavu nouze jsou všichni účastníci trhu s plynem povinni podřídit se omezení spotřeby plynu nebo změně dodávky plynu.

Vyloučeno právo na náhradu škody, s výjimkou vyhlášení stavu nouze z důvodu poskytnutí mezinárodní pomoci v krizových situacích v plynárenství.

Změny: stav nouze a předcházení stavu nouze

- ❑ nadále vyhlašuje a řídí NET4GAS
- ❑ nové **pravomoci MPO** při celostátně vyhlášeném stavu nouze:
 - ❑ může dle potřeby řídít spotřebu odchylně od regulačních stupňů plynoucích z vyhlášky o stavech nouze
 - ❑ omezovat nebo přerušovat dodávky
 - ❑ pro individuální zákazníky nebo jejich skupiny
 - ❑ omezovat přepravu do zahraničí (nesmí to narušit postupy dle solidarity)
 - ❑ omezit nebo zakázat vtlačení nebo těžbu do zásobníků
 - ❑ nemůže ale přikázat těžbu – to jde jen v nově definovaném mimořádném stavu nouze (viz dále a mimořádný stav nouze)
- ❑ rámec pro **využití plynu pořízeného do SSHR**
 - ❑ vláda schválí uvolnění plynu
 - ❑ buď přímo vláda nebo následně MPO určí způsob uvolnění, např. MPO uloží SSHM prodat plyn na vnitrodenním trhu
 - ❑ provozovatel zásobníku musí poskytnout potřebný těžební výkon
- ❑ žádost **ČEPS** nebo **NET4GAS** umožňující **výjimku** pro dodávky plynu nezbytné **pro výrobu elektřiny**

Mimořádný stav
nouze v
plynárenství

Novinka: mimořádný stav nouze v plynárenství

Nadstavba
stavu
nouze

- ❑ stav krizové úrovně, kdy je pro celé území vyhlášen poslední odběrový stupeň podle právního vyhlášky o stavu nouze, ve kterém je ještě plyn dodáván určené skupině zákazníků
- ❑ přímo ze zákona - opatření na udržení soustavy:
 - zákaz vtlačení
 - povinná těžba ze zásobníků, minimálně ve výši určené NET4GAS
 - povinná přeprava takto vytěženého plynu bez ohledu na odchylku a sjednané rezervace
 - povinná výroba plynu na maximum, tj. co výrobní a těžební plynovod umožní
 - stanoven mechanismus jak povinnou těžbu alokovat na jednotlivé účastníky (pro-rata) + vyloučení UIOLI

- ❑ rozhoduje i vyhláší a ruší
- ❑ stanoví jiná opatření a výjimky k omezení nebo přerušování spotřeby, popř. jiných povinností (viz výše povinná těžba), ve formě OOP správní rozhodnutí (urychlena účinnost, omezena pravidla doručování a opravné prostředky)
- ❑ pokud byl plyn pořízen v rámci solidarity, stát poskytuje tento plyn NET4GAS na vyrovnání soustavy za stejnou cenu, za kterou ČR plyn získala

Mimořádný stav
nouze v
plynárenství

Novinka: mimořádný stav nouze v plynárenství

Nadstavba
stavu
nouze

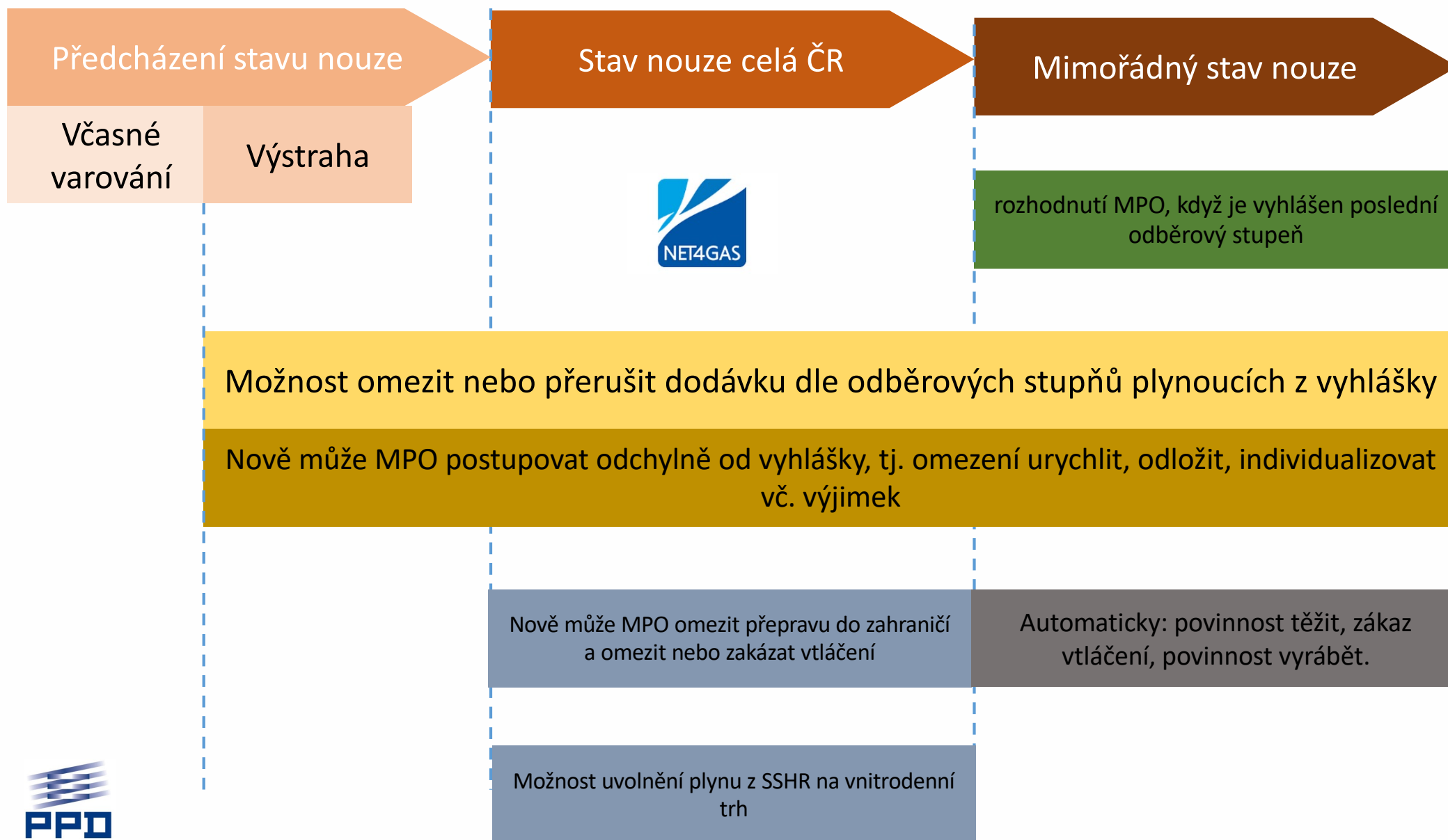
- ❑ dochází k regulaci ceny plynu pro zúčtování odchylky a koncových cen dodávky
 - cena kladná odchylky má odpovídat „obvyklé ceně plynu dosahované na velkoobchodních trzích s plynem
 - cena záporné odchylky má zohledňovat cenu plynu poskytnutou ČR v rámci solidarity a musí být minimálně tak vysoká, jako cena

Shrnutí:

- 1) možné **regulovat spotřebu** nejen prostřednictvím regulačních stupňů dle vyhlášky, ale nově i **individuálně** dle vydaných opatření MPO
- 2) ve výsledku se hůře odhaduje kdo, kdy a jak bude omezen, jelikož do rovnice nově vedle vyhlášky vstupuje i ad hoc rozhodování MPO
- 3) nově se stanovuje, že **přerušovaný účastník** trhu po dobu tohoto přerušení **nemusí hradit** související **službu v plynárenství** (distribuci), což bude mít dopad na fakturaci, cash-flow a dost možná i zálohy

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

Jednostranné zvýšení ceny ze strany dodavatele ve stavu nouze a po jeho ukončení

Na dobu stavu nouze

1) Předpoklady:

- ✓ vyhlášený stav nouze pro celou ČR
- ✓ změněné, resp. zvýšené náklady na pořízení plynu

2) Principy:

- ✓ není omezeno komu, tj. i zákazníkům s fixovanou cenou a všem segmentům vč. B2B
- ✓ cena se upravuje a zvyšuje pouze na dobu trvání nouzového stavu
- ✓ povinnost oznámit na webových stránkách dodavatele
- ✓ účinné ihned, tj. následující den po tomto uveřejnění, tj. není nutné změnu adresně doručovat jednotlivým zákazníkům, vedle toho je nutné o změně ceny uvědomit ERÚ a doložit ERÚ nexus „zvýšené náklady -> nově stanovená cena“
- ✓ zákazník má po tomto zvýšení 10 dní na podání výpovědi s dvoutýdenní výpovědní dobou
- ✓ pokud zákazník kontrakt neukončí, odebírá za vyšší cenu až do skončení nouzového stavu, kdy se mu „vrací“ původní cena z kontraktu

Po ukončení stavu nouze

- ✓ má řešit nové cenové hladiny, které lze na trhu očekávat po ukončení krize
- ✓ mělo by se vztahovat na všechny zákazníky, tj. bez ohledu na fixy a segment
- ✓ dodavatel může do jednoho měsíce od ukončení stavu nouze pro celou ČR nebo mimořádného stavu nouze oznámit dotčeným zákazníkům novou cenu plynu
- ✓ toto zvýšení ceny musí oznámit 30 dní před datem účinnosti, přičemž zákazník má opět právo výpovědi

Ceny v době mimořádného stavu nouze

- po dobu mimořádného stavu nouze se cenová smluvní ujednání, jejímž předmětem je dodávka zákazníkům, nepoužijí
- zavádí se dočasná cenová regulace ze strany ERÚ
- cenu, kterou bude zákazník povinen obchodníkovi hradit určí ERÚ jako cenu, která zahrne:
 - cenu za zúčtování záporné odchylky
 - stanovený stálý měsíční plat, jako *Kč/odběrné místo*
 - marži jako *marže dodavatele v Kč/MWh*
- pokud jde o zálohy, obchodník má právo zálohy na dobu mimořádného stavu nouze adekvátně upravit a zákazník tyto platit
- zákon zavádí i právo zákazníka na výpověď smlouvy

Změny v hrazení související služby v plynárenství

Předcházení stavu nouze
Stav nouze
Mimořádný stav nouze

povinnost účastníků trhu s plynem podřídít se ve stanoveném rozsahu omezení nebo přerušení spotřeby plynu nebo změně dodávky plynu

Je-li účastník trhu s plynem povinen podřídít se přerušení spotřeby plynu, zaniká po dobu takového přerušení spotřeby plynu povinnost úhrady ceny související služby v plynárenství

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

Předcházení stavu
nouze

Včasné
varování

Výstraha

Stav nouze celá ČR

Mimořádný stav
nouze

Smlouvy platí, povinnost dodávky, subjekt zúčtování na všech odběrech

Smluvní klauzule a doložky, resp. obecná právní úprava závazků (jedna ze stran smlouvy může tvrdit hardship nebo vyšší moc), popř. žádat nebo provést změnu ceny nebo jinou úpravu kontraktu, pokud to kontrakt předpokládá a dojde ke splnění těchto předpokladů.

Právo obchodníka zvýšit
cenu zákazníkům po konci
krize

Právo obchodníka dočasně na dobu stavu
nouze zvýšit cenu zákazníkům

Úředně stanovené ceny odchylky a
dodávky zákazníkům

Zánik povinnosti platit související službu v plynárenství po dobu přerušení spotřeby pro dotčeného zákazníka.

Vyloučení práva na náhradu škody

LETNÍ NOVELA 232/2022 SB.

22. března 2024

Nulový POZE

POZE se odpouští v období od 1. 10. 2022 do 31. 12. 2023

ZASTROPOVÁNÍ CEN

22. března 2024

Mimořádná tržní situace + zastropování

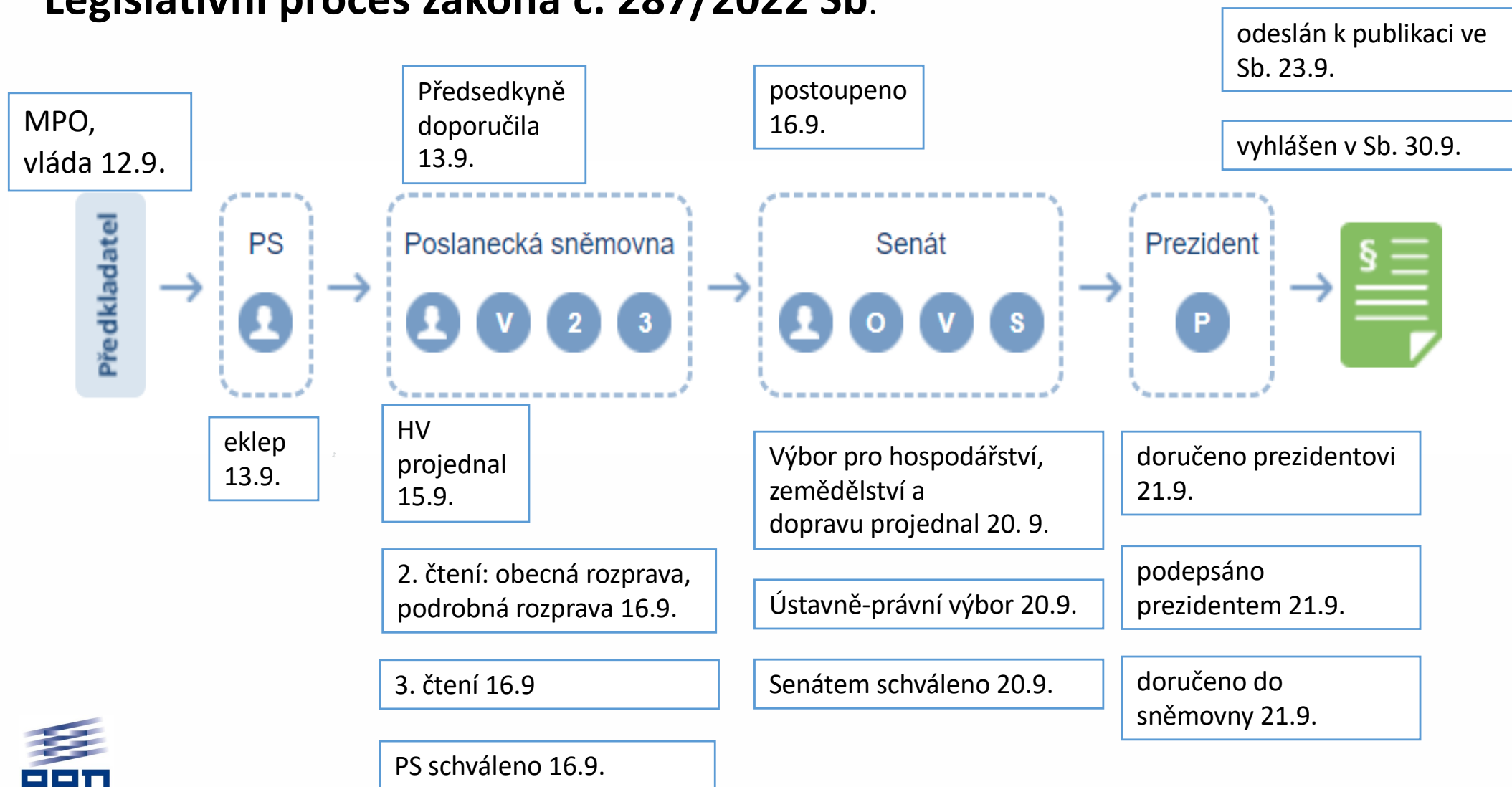
Kompenzace dodavatelů

Univerzální služba

ZASTROPOVÁNÍ CEN

22. března 2024

Legislativní proces zákona č. 287/2022 Sb.

ZASTROPOVÁNÍ CEN

22. března 2024

- stav **legislativní nouze** § 99 JŘPS
 - návrh zákona projednáván ve zkráceném jednání s vynecháním 1. čtení
 - mimořádné okolnosti:
 - zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů
 - bezpečnost státu
 - hrozí značné hospodářské škody
- účinnost **1. 10. 2022**

ZASTROPOVÁNÍ CEN

22. března 2024

1. Mimořádná tržní situace

- nový (???) institut
- není dotčeno ustanovení § 17 odst. 12 EnerZ

2. Pravomoci vlády

- vláda = cenový orgán:
 - stanovovat ceny elektřiny nebo plynu
- v krajních případech:
 - ukládat povinnost výroby nebo dodávky elektřiny nebo plynu
 - ukládat povinnost nabídky elektřiny nebo plynu nebo podpůrných služeb
 - limitovat obchodování s elektřinou nebo plynem
- nejvýše na dobu 12 měsíců, i opakovaně
- vyjma zastropované ceny a povinností i možnost stanovit rozsah odběru nebo dodávky, kategorie účastníků trhu, rozsah a způsob poskytnutí informací a podkladů

3. Sanace dodavatelů

- nepokrývá-li zastropovaná cena **oprávněné náklady** na zajištění dodávky = právo na **úhradu ztráty** vzniklé z dodávky za zastropovanou cenu a **přiměřeného zisku**
- hradí operátor trhu na základě žádosti
 - žádost podává dodavatel u OTE společně s podklady
 - ERÚ k vyjádření – má-li pochybnosti, předává OTE a účastníkovi trhu, povinnost prokázat správnost výpočtu prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku
 - pokud pochybnosti ERÚ přetrvávají – rozhodnutím poskytnutí úhrady zakáže (zcela nebo zčásti), rozklad
 - zálohové platby (povinnost vypořádat rozdíly mezi zálohovými platbami a výši prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku)
 - dotace ze státního rozpočtu, rozhoduje MPO

4. Univerzální služba

- v mimořádné tržní situaci **povinnost sjednat se zákazníkem**, který nemá pro období účinnosti nařízení o zastropované ceně zajištěnou dodávku elektřiny nebo plynu, **dodávkou smlouvu**
- na dobu neurčitou a věcných podmínek stanovených vládou

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

Odvody z nadměrných příjmů

Tzv. Windfall tax

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné tržní situaci s cílem řešit vysoké ceny energie

- ❑ přímo použitelný předpis, ALE nutná vnitrostátní úprava
- ❑ cílem: řešit vysoké ceny, snížení poptávky, zavést strop pro příjmy výrobců elektřiny a cíleně jej přerozdělit odběratelům, stanovit pravidla pro dočasný solidární příspěvek (windfall tax) z odvětví surové ropy, zemního plynu, rafinace, apod.
- ❑ úprava:
 1. opatření týkající se trhu s elektřinou (povinný strop pro tržní příjmy)
 2. opatření týkající se odvětví surové ropy, zemního plynu, uhlí a rafinace (solidární příspěvek či windfall tax)

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

Odvod z nadměrných příjmů výrobců elektřiny

- ❑ zák. č. 365/2022 Sb., účinnost 1.12. 2022
- ❑ očekává se, že toto opatření má v roce 2023 přinést cca 15 mld. Kč
- ❑ předmětem odvodu je tzv. nadměrný příjem:

tržní příjem - strop tržního příjmu = nadměrný příjem (kladný rozdíl)

- ❑ poplatníkem jsou výrobci a případní zprostředkovatelé účastníci se velkoobchodních trhů s elektřinou jménem výrobců; ALE vyloučen příjem z prodeje elektřiny vyrobené ve výrobně s instalovaným výkonem do 1 MW z podporovaného zdroje energie s registrovanou podporou
- ❑ výše odvodů: **90% nadměrného příjmu**

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

§ 95b

Strop tržního příjmu

- (1) Strop tržního příjmu činí v případě tržního příjmu získaného z prodeje 1 MWh elektřiny vyrobené
 - a) využitím energie větru 180 eur,
 - b) využitím energie slunečního záření 180 eur,
 - c) využitím geotermální energie 180 eur,
 - d) využitím energie vody bez využití přehradní nádrže 180 eur,
 - e) z plynného paliva z biomasy 240 eur,
 - f) z pevného paliva z biomasy 210 eur,
 - g) energetickým využitím odpadu s výjimkou biomasy 100 eur,
 - h) z jaderné energie 70 eur,
 - i) z hnědého uhlí v případě elektřiny vyrobené ve výrobně elektřiny s instalovaným elektrickým výkonem největšího výrobního zdroje ve výrobně elektřiny
 1. do 140 MW včetně 230 eur,
 2. nad 140 MW 170 eur,
 - j) z minerálních olejů 180 eur,
 - k) z rašeliny 180 eur.
- (2) V případě, kdy je elektřina vyráběna ve výrobně elektřiny využitím více druhů paliv podle odstavce 1, použije se strop tržního příjmu stanovený pro převažující druh paliva. Pokud poplatník odvodu vyrábí elektřinu ve více výrobnách elektřiny, použije se vážený průměr stropů tržního příjmu jednotlivých výroben, kde váhami jsou množství elektřiny vyrobené v jednotlivých výrobnách elektřiny za odvodové období. Pokud pro některou výrobu elektřiny strop tržního příjmu stanoven není, použije se pro výpočet váženého průměru průměrná prodejní cena elektřiny v odvodovém období a vahou je množství vyrobené elektřiny v této výrobě.
- (3) Dojde-li ke zvýšení ceny povolenky na emise skleníkových plynů nad 90 eur za 1 povolenku, může vláda pro zdroje uvedené v odstavci 1 písm. i) nařízením stanovit odpovídající vyšší strop tržního příjmu.

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

Daň z neočekávaných zisků, tzv. Windfall Tax

- ❑ zák. č. 366/2022 Sb., kterým se mění zákon o DPH a některé další zákony – daňový balíček, účinnost od 1. 1. 2022
- ❑ cílem: získat dostatečné příjmy do státního rozpočtu na vyplácení mimořádných výdajů spojených zejména s kompenzacemi vysokých cen energií
- ❑ očekávaný výnos do státního rozpočtu ve výši 85 mld. Kč v roce 2023
- ❑ poplatníkem jsou společnosti z oblasti bankovníctví, petrolejářství, těžby a zpracování fosilních paliv, a také společnosti z oblasti výroby a obchodu s energiemi
- ❑ vstupním kritériem pro společnosti z oblasti výroby a obchodu s elektřinou a plynem je skupinové kritérium (tuzemského) čistého obratu z dotčených činností v aktuálním roce alespoň 50 mil. Kč.
- ❑ pokud bude mít daný holding čistý obrat z dotčené činnosti za první účetní období skončené od 1. ledna 2021 více než 2 mld. Kč a zároveň bude mít daný poplatník – člen holdingu – v aktuálním roce alespoň 50 mil. Kč, bude se na tohoto poplatníka daň aplikovat!

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

Daň z neočekávaných zisků, tzv. Windfall Tax

- ❑ 60% daňová přírážka aplikovaná na nadměrný zisk poplatníka, který je stanoven jako rozdíl mezi základem daně z příjmů v letech 2023 – 2025 a průměrem základu daně za poslední 4 roky (tj. 2018 – 2021) navýšeným o 20%
- ❑ jedná se tedy o přírážku k 19% dani z příjmů PO, pokud jde o jejich neočekávaný zisk, tj. dohromady jde o daň 79%

ODVOD Z NADMĚRNÝCH PŘÍJMŮ, WINDFALL TAX

22. března 2024

Kritika

- ❑ nedostatečná a zavádějící důvodová zpráva
- ❑ jedná se u odvodu o daň? Pokud ano, je možné, že se jedná o dvojí daňové / odvodové zatížení
- ❑ širší rozsah oproti evropské úpravě:
 - ❑ nařízení stanoví období odvodu jen do 30. 6. 2023
 - ❑ nařízení u windfall tax doporučuje sazbu „minimálně 33%“, český zákonodárce počítá s 60%
 - ❑ nařízení počítá se zdaněním jen pro roky 2022 a/nebo 2023, český zákonodárce určil období 2023 – 2025
 - ❑ nařízení počítá se zdaněním pouze pro odvětví surové ropy, zemního plynu, uhlí a rafinace, český zákonodárce povínuje i banky a společnosti z oblasti výroby a obchodu s energiemi
- ❑ pravomoc dohledu nad odvodem z nadměrných zisků - ERÚ

Usnadnění výstavby obnovitelných zdrojů
energie

Změna stavebního zákona

- ❑ **účinnost 24.1.2023**
- ❑ umožněn provoz obnovitelných zdrojů energie s instalovaným výkonem do 50 kW bez licence dle EnerZ
- ❑ změny stavebního zákona:
 - ❑ pro malé obnovitelné zdroje s instalovaným výkonem do 50 kW není vyžadováno rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas
 - ❑ pokud se jedná o součást stavby, která nezasahuje do nosných konstrukcí stavby a nemění se způsob užívání stavby, tak nebude zapotřebí stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu

LEX OZE II

22. března 2024

Komunitní energetika

Úpravy daňových předpisů

Aktivní zákazník

Ochrana spotřebitele

Zranitelný zákazník

Vodík

Elektroenergetické datové
centrum

Liniový zákon

Sdílení elektřiny (komunitní energetika,
aktivní zákazník)

Elektroenergetické datové centrum

VODÍK

SDÍLENÍ ELEKTŘINY

22. března 2024

Sdílení elektřiny

2 varianty:

1.7.
2024

1. Společenstvím nebo jeho členy ve společenství

- § 27e EnerZ
- od 1.1.2024 možné založit energetické společenství a společenství pro obnovitelné zdroje § 20b a násl.
 - právní forma: spolek, družstvo nebo jiná korporace, jejíž vnitřní poměry jsou co do obsahu a účelu obdobné spolku nebo družstvu
 - registrace u ERÚ
 - sdílení ve skupině až 1000 členů
 - Práva: odebírat elektřinu, vyrábět elektřinu, dodávat elektřinu, sdílet elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny provozované společenstvím do předávacího místa člena společenství.

2. výrobcem nebo zákazníkem v jiném místě a zákazníkovi mimo společenství

- § 27f EnerZ
- odběr elektřiny výrobcem elektřiny nebo zákazníkem v jiném předávacím místě
 - „aktivní“ zákazník
 - skupina nejvýše 11 předávacích míst

SDÍLENÍ ELEKTŘINY

22. března 2024

Elektroenergetické datové centrum

- ❑ § 27 a násl.
- ❑ akciová společnost, jejíž akcie smí vlastnit pouze:
 - a) provozovatel přenosové soustavy,
 - b) provozovatelé regionálních distribučních soustav, nebo
 - c) Česká republika.
- ❑ registruje přiřazení předávacích míst do skupiny sdílení, předávat informace
- ❑ zpracovává naměřené a vyhodnocené údaje o dodávkách a odběrech elektřiny pro zohlednění sdílené elektřiny v předávacím místě přiřazeném do skupiny sdílení,
- ❑ poskytuje nebo zpřístupňovat účastníkům trhu naměřené a vyhodnocené údaje o dodávkách a odběrech elektřiny se zohledněním sdílené elektřiny
- ❑ poskytuje dodavateli elektřiny informaci o způsobu alokace sdílené elektřiny do předávacích míst přiřazených do skupiny sdílení

Čl. 30 odst. 10 Stanov společnosti Elektroenergetické datové centrum, a.s.

9. *Zakladatelé určují správcem vkladů společnost ČEPS, a.s.-----*
10. *Zaknihované akcie budou vydány na majetkové účty: -----*
- a. *číslo 909000810302, typ účtu 21, vedený u společnosti Československá obchodní banka, a.s. pro ČEPS, a.s.,-----*
- b. *číslo 909000879159, typ účtu 21, vedený u společnosti Československá obchodní banka, a.s. pro ČEZ Distribuce, a. s., -----*
- c. *číslo 808000617447, typ účtu 31, vedený u společnosti Komerční banka, a.s., se sídlem Praha 1, Na Příkopě 33 čp. 969, PSČ 11407, IČO 453 17 054, spisová značka B 1360 vedená u Městského soudu v Praze pro EG.D, a.s., a -----*
- d. *číslo 808001712184, typ účtu 31, vedený u společnosti Československá obchodní banka, a.s. pro PREdistribuce, a.s. -----*
11. *Po zápisu společnosti do obchodního rejstříku a splnění vkladové povinnosti všemi zakladateli se tento článek 30 stanov zrušuje. -----*

LEX OZE III

22. března 2024

Akumulace

Agregace flexibility

SOCIÁLNÍ TARIF

22. března 2024

Nařízení vlády č. 262/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci a o stanovení s tím souvisejícího nejvyššího přípustného rozsahu majetkového prospěchu zákazníka

- ❑ prováděcí předpis k EnerZ
- ❑ účinnost 1. ledna 2023 (1. listopadu 2022), pozbývá platnost 31. prosince 2023
- ❑ novely: č. 343/2022 Sb., č. 442/2022 Sb., č. 28/2023 Sb.
- ❑ v návaznosti na nastalou mimořádnou tržní situaci:
 1. stanovuje **maximální ceny elektřiny** (5 000 Kč/MWh) a **plynu** (2 500 Kč/MWh), stály plat 130 Kč/OM/měsíc
 2. vymezuje **zákazníky**, pro které se zastropované ceny uplatní
 3. stanovuje **rozsah odběru nebo dodávky** elektřiny a plynu, ve kterém se zastropované ceny uplatní
 4. **rozsah a způsob poskytování informací** nezbytných k uplatnění zastropovaných cen
 5. další podmínky pro uplatnění zastropované ceny

ZASTROPOVÁNÍ CEN

22. března 2024

Nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci a o stanovení s tím souvisejícího nejvyššího přípustného rozsahu majetkového prospěchu zákazníka

- ❑ prováděcí předpis k EnerZ
- ❑ účinnost 1. ledna 2023 (1. listopadu 2022), pozbývá platnost 31. prosince 2023
- ❑ novely: č. 343/2022 Sb., č. 442/2022 Sb., č. 28/2023 Sb.
- ❑ v návaznosti na nastalou mimořádnou tržní situaci:
 1. stanovuje **maximální ceny elektřiny** (5 000 Kč/MWh) a **plynu** (2 500 Kč/MWh), stály plat 130 Kč/OM/měsíc
 2. vymezuje **zákazníky**, pro které se zastropované ceny uplatní
 3. stanovuje **rozsah odběru nebo dodávky** elektřiny a plynu, ve kterém se zastropované ceny uplatní
 4. **rozsah a způsob poskytování informací** nezbytných k uplatnění zastropovaných cen
 5. další podmínky pro uplatnění zastropované ceny

ZAJIŠTĚNÍ DODÁVEK PLYNU

22. března 2024

Nařízení vlády č. 333/2022 Sb., o zajištění dodávek plynu

- ❑ prováděcí předpis k EnerZ
- ❑ účinnost 10. listopadu 2022, pozbývá platnost 9. listopadu 2023
- ❑ v návaznosti na nastalou mimořádnou tržní situaci:
 1. určuje obchodníky s plynem, kterým se stanoví povinnost dodávky plynu (jedná se o tzv. určené dodavatele plynu, kterými jsou: 1) plynárenští DPI, 2) poskytovatelé univerzální služby v elektroenergetice a 3) obchodníci, kteří mají 50tis. OM
 2. do 630 MWh má kontraktační povinnost DPI (na základě principu teritoriality), nad 630 MWh si může zákazník vybrat z výše uvedených dodavatelů
 3. kontraktační povinnost je vůči zastropovaným zákazníkům, kteří nemají v mimořádné tržní situaci zajištěnou dodávku
 4. odmítnout zajistit dodávku plynu můžeme v případě, že je zákazník v prodlení s úhradou platby za dodávku plynu nebo související služby
 5. v rámci kontraktační povinnosti se neuplatňuje povinnost bezpečnostního standardu dodávky plynu
 6. určuje obchodníka s plynem s povinností nabídky plynu, který je povinný nabídnout určeným dodavatelům plyn pro plnění jejich kontraktační povinnosti. Nyní se jedná o společnost ČEZ, a.s., jež s MPO uzavřela smlouvu o zajištění LNG kapacity, ustanovení se ale uplatní i v případě, že dojde k postoupení smlouvy z ČEZ, a.s. na jiný subjekt

ZASTROPOVÁNÍ CEN NA ZTRÁTY V SÍTÍCH

22. března 2024

Nařízení vlády č. 463/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci dodávaných na ztráty v distribučních soustavách a o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu na ztráty za stanovené ceny

□ prováděcí předpis k EnerZ

□ účinnost 1. ledna 2023

1. cena, za kterou PDS nakupuje plyn na ztráty (včetně technologické spotřeby) se stanoví jako cena na nákup plynu na ztráty pro rok 2022 (vychází z mechanismu dle zásad cenové regulace), tj. 604,- Kč/MWh
2. období, pro které se cena plynu na ztráty stropuje je 1.1. až 31.12.2023
3. množství plynu na ztráty je v rozsahu v množství evidovaném PDS v systému operátora trhu na období kalendářního měsíce, nejvýše však na množství plynu na ztráty povolené ERÚ pro kalendářní rok
4. obchodníkovi dodávajícímu plyn na ztráty se na základě žádosti OTE kompenzuje rozdíl mezi smluvní cenou plynu na ztráty, nejvýše však 2550 Kč/MWh, a cenou na nákup plynu na ztráty pro rok 2022, tj. 604,- Kč
5. OTE žádá o dotaci na kompenzace MPO do 2 pracovních dnů od uplynutí lhůty pro podání žádosti obchodníků, MPO dotaci OTE poskytne do 2 pracovních dnů od žádosti OTE.
6. nemá-li ERÚ pochybnosti o údajích, vyplácí OTE kompenzaci obchodníkům do 2 pracovních dnů (tzn. kompenzace by měla být obchodníkovi vyplacena do cca 25 dne následujícího kalendářního měsíce)

KOMPENZAČNÍ NAŘÍZENÍ

22. března 2024

Nařízení vlády č. 5/2023 Sb., o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny

- ❑ prováděcí předpis k EnerZ (§ 19f právo na úhradu prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku účastníkovi trhu s elektřinou nebo účastníkovi trhu s plynem, který dodává elektřinu nebo plyn zákazníkům a byl dotčen cenovou regulací)
- ❑ účinnost 1. ledna 2023
- ❑ v MPŘ novela
- ❑ předmět úpravy:
 1. rozsah oprávněných nákladů na zajištění dodávky, způsob výpočtu prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku, rozhodný den pro výpočet a období, za které se hradí
 2. postup a termíny vypořádání rozdílu mezi zálohovými platbami a skutečné výší prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku
 3. termíny, náležitosti a způsob podání žádosti o úhradu, rozsah předávaných podkladů
 4. pravidla a termíny pro úhradu prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku
 5. pravidla a termíny pro poskytování dotace OTE

DOTACE PRO PROVOZOVATELE PŘENOSOVÉ SOUSTAVY

22. března 2024

Usnesení vlády č. 17/2023 Sb. o poskytnutí dotace provozovateli přenosové soustavy na krytí části nákladů na ztráty v přenosové soustavě a na zajištění systémových služeb pro rok 2023 a o změně usnesení vlády č. 17 ze dne 4. ledna 2023 o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny

- uvolnění finančních prostředků:
 - až **15,4 mld. Kč** na zajištění financování opatření podle nařízení vlády č. 463/2022 Sb.
 - až **22,7 mld. Kč** dotace k zajištění financování části nákladů provozovatele přenosové soustavy na krytí ztrát v přenosové soustavě a na zajištění systémových služeb pro rok 2023

JUDr. Jana Osadská
vedoucí odboru právního PPD
jana.osadska@ppdistribuce.cz
725043735

Pražská plynárenská Distribuce, a.s.
člen koncernu Pražská plynárenská, a.s.

www.ppdistribuce.cz

VÁŠ TRADIČNÍ
DISTRIBUTOR PLYNU

365 dní v roce
7 dní v týdnu
24 hodin denně